

[A. C. Mortensen.]

Førsteprioriteter, kan sikre sig en Rente paa 5 pCt. eller derover. Dette er urimeligt. Ganske vist gives der undertiden betydelig højere Rente af Aktier, men med Aktier er der ogsaa forbundet en Risiko; der kan indtræffe Aar, hvor de slet intet Udbytte afkaster, ja, det kan endogsaa indtræffe, at større eller mindre Dele af Aktiekapitalet gaar helt tabt, det er jo ikke noget ukendt Fænomen. Men ved Køb af vore fine Førsteprioritets-Obligationer er der absolut ingen Risiko, og det er derfor urimeligt, at man skal kunne sikre sig over 5 pCt. af sine Penge ved Anbringelse i disse sikre Papirer. I hvert Fald er det urimeligt paa et Tidspunkt, hvor der er saa stor Pengerigelighed som i Øjeblikket og saa mange Vanskeligheder for vore Erhverv.

Naar det kan lade sig gøre, er det, fordi Pengeinstitutterne fastholder en meget høj Indlaansrente, $4\frac{1}{2}$ pCt. for Penge paa Opsigelse, og denne høje Rente vil de tilsyneladende ikke opgve. Der var i Efteraaret Forslag fremme fra Bankerne om en Rentesænkning, men Sparekasserne sagde nej. De hævdede, at de havde ikke rigeligt med Indlaansmidler. Det havde de maaske heller ikke dengang, men senere er Sparekassernes Indlaan jo steget betydeligt, saa nu maatte Tiden til Rentesænkning vel være inde. For øvrigt, naar baade Sparekasser og Banker nedsatte Renten for Indlaansmidler, vilde Indlaansmidlerne vel ikke gaa videre ned af den Grund. Det er ogsaa meget mærkeligt, at Sparekasserne modsætter sig en Rentesænkning, eftersom de for en meget stor Del ledes af Landbrugere, og det er jo særligt Landbrugere, der har kritiseret det høje Renteniveau og de store Kurstab paa Kreditforeningsobligationerne.

Man spørger uvilkaarligt: Hvorledes kan det gaa til, at Pengeinstitutterne kan yde saa stor Indlaansrente, naar flere Hundrede Millioner af Indlaansmidlerne slet ingen Rente afkaster? Paa den Maade maa det da gaa rent galt med Pengeinstitutternes Økonomi. Men det gør det slet ikke. De klarer sig godt. Der sker ganske simpelt det, at de Folk, der laaner Penge, maa ikke alene forrente de Laan, de modtager, men de maa ogsaa forrente de mange Millioner, som ikke kan laanes ud, og som derfor ingen Rente giver. Med andre Ord, den store Pengerigelighed fører nærmest til en højere Udlaansrente. Dette er dog for meningsløst, og jeg henstiller til Regeringen, hvis den er i Stand til at øve nogen Indflydelse paa dette Forhold, da at gøre det.

Med disse Ord skal jeg anbefale det

foreliggende Lovforslag til en velvillig Behandling.

Krag: Det er selvfølgelig af største Betydning i et Samfund, at der kan stilles Kapital til Raadighed paa billige Vilkaar til Fremme af de forskellige Sider af Erhvervslivet og altsaa ogsaa selvfølgelig mod Sikkerhed i fast Ejendom. Enhver Bestræbelse i den Retning, som overhovedet hviler paa et rationelt Grundlag, og som virkelig har nogen Mulighed for at øve Indflydelse paa Renteniveauet uden at berede særlig omfattende Vanskeligheder først og fremmest for Laantagerne, maa naturligvis hilses med Tilfredshed, og for saa vidt vil jeg kunne sige det samme om det her foreliggende Lovforslag.

Jeg har jo et Par Gange i den senere Tid fra denne Plads tilladt mig at lyse efter en Ændring af Bestemmelsen i Loven af — jeg tror den 16. December 1933 —, hvorefter der kun kunde gives Rentebevilling til Laan i fast Ejendom med en nominal Rente af op til 5 pCt.; det er jo klart, at i en Periode, hvor Diskontoen har ligget særlig højt, helt op til $5\frac{1}{2}$ pCt., var det ikke en Bestemmelse, som det var rimeligt at opretholde. Den nuværende højtærede Indenrigsminister har paa en saadan Henvendelse fra mig svaret, at Sagen ikke blot var under Overvejelse, men Behandlingen deraf nær sin Afslutning i Indenrigsministeriet, og at et Forslag til Ordning af Sagen vilde blive fremsat; det er altsaa det Lovforslag, som vi nu har til Behandling, og det er et interessant Lovforslag, som den højtærede Minister her har fremsat.

Den effektive Rente, som Laantageren svarer, afhænger jo ikke blot af den nominelle Rente, der fastsættes, men ogsaa af den Kurs, hvortil han kan opnaa Laanet, og medens man i Lovgivningen hidtil har beskæftiget sig med den nominelle Rente, har Kursproblemet ikke hidtil været berørt, vel sagtens i Forstaaelse af, at dette at diktere den effektive Rente fra Lovgivningsmagts Side, uden at man kan tage det tilbørlige Hensyn til Pengemarkedets Tilstand og til den Sikkerhed, som Laanet frembyder o. s. v., meget let kunde føre til overordentlig store Vanskeligheder for den, der i det givne Øjeblik stod og maatte søge opnaaet et Laan mod Pant i fast Ejendom.

I det foreliggende Lovforslag gaar man den modsatte Vej, idet jeg maa opfatte § 1 saaledes, at der ikke lovmæssigt fremtidigt sættes nogen Grænse for den nominelle Rente, men at man til Gengæld fastsætter